

Съдържание

1. Резюме.....	3
2. Цели и задачи на мониторинга.....	4
3. Въведение	4
4. Отчет по приоритетни направления	5
4.1. Резултати от извършен текущ мониторинг на избрани дейности /проследен напредъка на изпълнението на Приоритетно направление 1: Развитие на услуги в общността за превенция на социалното изключване и изолация/.	5
4.2. Мониторинг на изпълнението на общинските годишни планове.....	8
4.2.1. Изпълнение на Приоритетно направление 1: Развитие на услуги в общността за превенция на социалното изключване и изолация	8
4.2.2. Изпълнение на Приоритетно направление 2: Деинституционализация и подобряване на качеството на резидентната грижа.....	17
4.2.3. Изпълнение на Приоритетно направление 3: Развитие на капацитета за управление и предоставяне на качествени и ефективни социални услуги:	21
4.2.4. Изпълнение на Приоритетно направление 4 – Развитие на междусекторни и междуобщински партньорства при планирането и предоставянето на социални услуги.....	22
5.Изводи от мониторинга	23
6. Препоръки от мониторинга	24
Приложение: Обобщена таблица за съществуващите социални услуги в област Монтана през 2011 г.....	24

Годишен мониторингов доклад за 2011 година
на Областна стратегия за развитие на социалните услуги
в област Монтана (2011 – 2015 г.)

1. Резюме

Настоящият годишен мониторингов доклад за област Монтана е етап от процеса на стратегическо планиране и развиване на социалните услуги, заложен в Областната стратегия за развитие на социалните услуги в област Монтана /2011-2015/.

Областната стратегия за развитието на социалните услуги в област Монтана (2011 – 2015 г.) е разработена като секторна политика в област Монтана, приета е от Областния съвет за развитие на заседание, проведено на 29.10.2010 г., съгласувана е с директора на Регионална дирекция „Социално подпомагане“ – Монтана и е утвърдена от Областния управител на областта със Заповед № ВД-132/16.11.2010 г.

Стратегията е създадена в процес на партньорство между заинтересованите страни в област Монтана – областна администрация, общински администрации и съвети, териториалните структури на Агенцията за социално подпомагане (АСП), местни структури на централната държавна власт, доставчици на социални услуги и местни граждански организации (НПО).

В географско отношение Стратегията покрива всички общини на територията на област Монтана. Тя е основа за разработване на общинските стратегии за развитие на социалните услуги в областта. През 2011 г. с решения на Общинските съвети са приети общинските стратегии на всички общини от областта, както и годишните планове към тях.

Областната стратегия за социалните услуги цели да превърне **област Монтана в регион с модерни, разнообразни и достъпни социални услуги, отговарящи на потребностите на хората и общностите в риск и допринасящи за тяхната пълноценна реализация и повишено качество на живот.**

Приоритетните направления, общите и специфичните цели на Областната стратегия са изведени в съответствие с идентифицираните потребности на рисковите групи и въз основа на заключенията и препоръките от направеното проучване и цялостен анализ на ситуацията в област Монтана. Основните приоритетни направления са:

- ◎ **Приоритетно направление 1: Развитие на услуги в общността за превенция на социалното изключване и изолация**
- ◎ **Приоритетно направление 2: Деинституционализация и подобряване качеството на резидентната грижа**
- ◎ **Приоритетно направление 3: Развитие на капацитета за управление и предоставяне на качествени и ефективни социални услуги**
- ◎ **Приоритетно направление 4: Развитие на междусекторни и междуобщински партньорства при планирането и предоставянето на социални услуги**

Стратегията представлява отворен и гъвкав документ, подлежащ на усъвършенстване и допълнение. Чрез него се дава възможност за поглед в бъдещето и полагане основите на желаното развитие на област Монтана в областта на социалната сфера.

Като основа за актуализацията на стратегията по отношение на приоритетните направления и целите, както и за препланирането на оперативните задачи ще бъдат ползвани резултатите от мониторинга и оценката на изпълнението на стратегическия документ.

2. Цели и задачи на мониторинга

Основната цел на мониторинга е да се направи оценка на постигнатите резултати в съответствие с предварително поставените цели. С помощта на мониторинга по-ясно се идентифицират потенциалните пречки в реализирането на социалната стратегия, както и се създават възможности за изработване на конкретни механизми за тяхното преодоляване. Мониторингът се извършва, за да подпомогне процеса на управление на стратегията.

Основна задача на мониторинга е да се следи и измерва постигането на заложените цели и ефективността на стратегията в хода на нейната реализация. В резултат на осъществявания мониторинг могат да се направят своевременни корекции в начина на изпълнение на стратегическия документ.

Конкретните задачи на мониторинга са:

1. Да осигурява постоянен поток от актуална информация за промените в процесите, които се наблюдават;
2. Да обезпечи текущ мониторинг в процеса на реализиране на планираните конкретни дейности при изпълнението на стратегията;
3. Да се осигури необходимата информация за провеждането на комплексни оценки на ефекта и цялостното въздействие от изпълнението на стратегията от гледна точка на целевите групи;
4. Да осигури системното/периодичното актуализиране на стратегията;
5. Проверка и гарантиране на стриктното спазване на правилата и процедурите, регламентирани от действащите нормативни документи;
6. Обезпечаване на своевременна идентификация на потенциалните проблеми и трудности в реализирането на стратегията и изготвянето на корективни мерки;
7. Улесняване вземането на решения чрез предложения, препоръки и корективни мерки;
8. Допринасяне за устойчивостта на резултатите и въздействието от стратегията и идентифициране на най-добрите практики с цел тяхното разпространение, така че да се гарантира по-широко, обхватно въздействие.

3. Въведение

Основната цел на извършеното наблюдение през 2011г. е да оцени постигнатия напредък по две ключови приоритетни направления на Областната стратегия за развитие на социалните услуги (2011-2015) - Област Монтана:

- ◎ **Приоритетно направление 1: Развитие на услуги в общността за превенция на социалното изключване и изолация**
- ◎ **Приоритетно направление 2: Деинституционализация и подобряване качеството на резидентната грижа**
- ◎ **Приоритетно направление 3: Развитие на капацитета за управление и предоставяне на качествени и ефективни социални услуги**
- ◎ **Приоритетно направление 4: Развитие на междусекторни и междуобщински партньорства при планирането и предоставянето на социални услуги**

Документална основа:

Областната стратегия за развитие на социалните услуги в Област Монтана (2011-2015) - приета на заседание на Областния съвет за развитие на 29.10.2010г.

Заповед № РД-22-28/10.04.2012 г. на Областния управител за поименния състав на Звеното за мониторинг и оценка. В основния екип на звеното влизат представители на Областна администрация, Регионалната дирекция „Социално подпомагане“, Държавна агенция за закрила на детето, Регионален инспекторат по образованието, Регионална здравна инспекция и областни координатори по проект, „Развитие на системата за планиране и предоставяне на социални услуги на регионално равнище“. В разширения екип са включени представители на общините и на дирекциите „Социално подпомагане“ в област Монтана.

Докладите за изпълнението на общинските стратегии за развитие на социалните услуги и за годишните планове към тях, формата за събиране на обобщена информация за социалните услуги и проверки на място са основните инструменти (документи) на мониторинга.

4. Отчет по приоритетни направления

4.1. Резултати от извършен текущ мониторинг на избрани дейности /проследен напредък на изпълнението на Приоритетно направление 1: Развитие на услуги в общността за превенция на социалното изключване и изолация./

На основание Заповед № РД-15-3 от 14.02.2011 г. на областния управител за сформирание на екип за извършване на мониторинг и оценка на социалните услуги в област Монтана, беше извършено посещение на място и проведен мониторинг на новоразкрити социални услуги за деца в общините Георги Дамяново, Берковица и Лом.

От извършения мониторинг на Център за настаняване от семеен тип - с. Гаврил Геново, община Георги Дамяново е установено следното:

Център за настаняване от семеен тип е с капацитет 15 места. Към 14.02.2011 г. услугата се ползва от 15 деца, на възраст от 7 до 14 години.

Центърът за настаняване от семеен тип в с. Гаврил Геново е разкрит по проект „Нов дом за нашите деца“, финансиран по Програма ФАР. Приоритетната цел на проекта е била „Извеждане на деца от специализираната институция в с. Георги Дамяново“. Периодът на изпълнение на проекта е бил 6 месеца и след това е преминал на делегирана от държавата дейност от 01.01.2010 г. Сградата е двуетажна, представлява самостоятелно обособена жилищна площ. Ремонтирана и обзаведена е по време на проекта. Центърът не разполага със собствен транспорт. Децата се извозват до училище с ученически автобус.

Социалната услуга се намира на 3 км от общинския център с. Георги Дамяново и на 20 км от областния град - Монтана. Децата посещават училището в с. Георги Дамяново. Центърът няма близък достъп до Център за спешна медицинска помощ, както и до обекти със социално-културно предназначение.

Спалните помещения в ЦНСТ се намират на втория етаж. Три спални помещения с по 3 легла за момчета и 2 спални помещения с по 3 легла за момичета. Санитарно-хигиенните помещения на 2 етаж са две – за момчетата и за момичета. На първия етаж има един санитарно-хигиенен блок, дневна, кухня, трапезария и занималня.

Кухненско-трапезарният блок е обзаведен с кухненска секция, маси, столове, както и с готварска печка, микровълнова фурна, хладилник, фризер, пералня, сушилня, съдомиялна. Разполага с необходимия инвентар – ел.уреди, посуда и други. Центърът се отоплява на дърва с изградено локално парно.

Целевите групи, ползватели на услугата ЦНСТ включват:

- Деца от 7 до 14 години, отглеждани до откриване на услугата в специализираната институция ДДЛРГ „Звънче“ с. Георги Дамяново, за които към момента в резултат на актуализирана оценка няма възможност за връщане в биологичното семейство, настаняване при близки и роднини или в приемно семейство.

Центърът за настаняване от семеен тип разполага с квалифициран екип, който включва директор – 1 бр., социален работник – 1 бр., възпитател – 1 бр., помощник – възпитатели – 5 бр., логопед на граждански договор – 1 бр., медицинска сестра – 1 бр., счетоводител – 1 бр. и охрана – 1 бр.

В ЦНСТ е имало психолог на граждански договор считано от месец юни 2010 г. до 31.12.2010 г. Към момента на проверката няма назначен такъв.

По данни на директора квалифицираният екип е преминал въвеждащо обучение за работа с деца и е запознат със съответната нормативна уредба.

По време на посещенията бяха обсъдени изискванията, на които трябва да отговаря услугата, съобразно Наредбата за критериите и стандартите за социални услуги за деца, както и Методиката за предоставяне на услугата ЦНСТ и етапите, през които трябва да се премине, за да се настани едно дете в ЦНСТ.

От извършения мониторинг на Център за настаняване от семеен тип - гр. Берковица, община Берковица е установено следното:

Чрез Постановление № 33 от 26 февруари 2008 г. за осигуряване на средства за финансиране на дейностите във връзка с реформирането и закриването на специализирани институции за предоставяне на социални услуги за деца са осигурени средства – 700 000 лв. за построяването на нова сграда за „Център за настаняване на деца от семеен тип“ в задния двор на ДДЛРГ „Люба Тенева“ – гр. Берковица (съобразени с насоките на задание за проектиране и реконструкция на сгради за центрове от семеен тип, предоставени от МТСП).

Центърът за настаняване на деца от семеен тип е открит по проект „Нова перспектива за децата в риск и техните семейства“ – по Програма ФАР 2006 г., BG 2006/018-343.01.01 „Деинституционализация посредством предоставяне на услуги в общността за рискови групи“. Стойност: 161 980.04 лв. Времетраене на проекта - 12 месеца, от декември 2008 г. до ноември 2009 г. Изпълнител е била фондация „Стъпка по стъпка“, в партньорство с община Берковица и фондация „Агапедия – България“.

Резултатите по проекта са:

- Обзаведен Център за настаняване от семеен тип;
- Обзаведен Дневен център;
- Разработена и въведена концепция на услугата „Център за настаняване от семеен тип“;
- Разработена и въведена концепция на услугата „Дневен център“ за деца в риск;
- Сформиран и обучен екип от двама социални работници за работа в услугата „Дневен център“;
- Сформиран и обучен екип от петима социални работници за работа в услугата „Център за настаняване от семеен тип“.

По време на проекта има насочени 15 деца с направление от ОЗД – гр. Берковица за ползване на социална услуга, считано от 01 юни 2010 г. до края на месец ноември 2010 г., но в обособено място в ДДЛРГ „Люба Тенева“ – гр. Берковица, тъй като новата сграда не е била готова.

След приключване на проекта Дневният център не е продължил дейността си, въпреки успешната работа.

От 01.04.2010 г. със Заповед, ЦНСТ – в гр. Берковица преминава на делегирана от държавата дейност.

Сградата на ЦНСТ се намира в двора на ДДЛРГ „Люба Тенева“ – гр. Берковица, тя е двуетажна, като на втория етаж са разположени 5 спални и 5 санитарно-хигиенни блокове. На първия етаж има 1 спално помещение и 1 санитарно-хигиенен блок.

Капацитетът на ЦНСТ е 15 места. Към момента на посещението заетите места са тринадесет (лица на възраст от 11 години до 18 години включително). Всички лица са от ДДЛРГ „Люба Тенева“ – гр. Берковица.

ЦНСТ се намира в общинския град Берковица, който е на 23 км от областния град Монтана. Децата от ЦНСТ имат близък достъп до медицинска помощ, до институции, обекти със социално-културно предназначение и други.

Сградата се отоплява с локална модерна отоплителна инсталация на твърдо гориво. По време на мониторинга в сградата на ЦНСТ беше студено. Центъра разполага с необходимия инвентар – ел. уреди, посуда и други.

Щатното разписание на ЦНСТ – гр. Берковица е 0.5 домакин, 1 чистач, 1 готвач, 4 детегледачи, 0.5 възпитатели, 0.5 психолог и 0.5 счетоводител.

В Центъра не е уреден пропускателния режим. По данни на директора на ЦНСТ персоналът е запознат с изискванията, на които трябва да отговаря услугата, съобразно Наредбата за критериите и стандартите за социални услуги за деца. Отново по данни на директора са разработени всички стандарти и критерии, както и Методиката за предоставяне на услугата ЦНСТ, но същите не бяха предоставени на екипа, осъществявал мониторинга.

Персоналът е преминал обучение, по проект на фондация „Стъпка по стъпка“ на тема: „Работа в екип“ и „Работа по случаи“.

От извършения мониторинг на Център за настаняване от семеен тип – гр. Лом, община Лом на 16.02.2011 г. е установено следното:

Центърът за настаняване от семеен тип за деца „Нов дом – нов шанс“ е нова форма на социална услуга в гр. Лом. Открит е с Решение № 349 от Протокол № 32/30.07.2009г. на Общински съвет – Лом. Със Заповед № РД/ 01-91/27.01.2010 на изпълнителния директор на АСП, Центъра за настаняване от семеен тип е разкрит като държавно-делегирана дейност.

Ползвателите на Център за настаняване от семеен тип „Нов дом – нов шанс“ от стартиране на услугата до настоящия момент са били 13 деца, от тях 3 деца са били реинтегрирани в биологично семейство и 1 дете е осиновено. Към момента в ЦНСТ са настанени девет деца от община Лом на възраст от 3 до 18 години, за които до момента на приемането им са изчерпани възможностите за оставане или връщане в биологичното семейство, настаняване в семейство на роднини и близки или в приемно семейство и съответно са насочени от отдел „Закрила на детето“ при Дирекция „Социално подпомагане“ гр. Лом.

Капацитетът на сградата е 9 деца. Възрастта на лицата е от 8 г. до 18 г.

Центърът за настаняване от семеен тип „Нов дом – нов шанс“ е разположен в самостоятелна къща, на 2 етажа. Сградата е общинска собственост. Храната се доставя от социалния патронаж. През почивните дни децата сами си приготвят храната. Отоплението е локално парно с твърдо гориво.

Екипът на ЦНСТ осигурява 24-часов режим на работа, състоящ се от управител, психолог, педагог, трима нощни възпитатели и детегледач. Управителят съвместява длъжността „педагог и социален работник“, а дежурният възпитател изпълнява и длъжността „охрана“. На 8 часа работят управителя; 3 броя възпитатели и 1 брой детегледачка. На 4 часа работят психолог, педагог и огняр.

По данни на управителя на ЦНСТ специалистите на центъра не са преминали специализирани обучения и не е провеждана супервизия от външни специалисти.

4.2. Мониторинг на изпълнението на общинските годишни планове.

4.2.1. Изпълнение на Приоритетно направление 1: Развитие на услуги в общността за превенция на социалното изключване и изолация

Обща цел 1 на Направление 1: Да се създадат условия за ранна интервенция и предотвратяване на рискове, водещи към социална изолация и изключване на индивиди и групи, включително подкрепа на общности и семейства с деца в риск.

Специфична цел 1.1. Разширяване на мрежата от социални услуги във всички общини в областта за подкрепа на уязвимите семейства и децата за предоставяне на добра грижа за децата, социална интеграция на семейството и децата и индивидуално развитие.

Мярка 1.1.1. Предоставяне на подкрепа на уязвимите семейства и деца от област Монтана в Центрове за обществена подкрепа.

Дейност. Разкриване на нови Центрове за обществена подкрепа в областта, както следва:

В Областната стратегия за развитие на социалните услуги в област Монтана е заложено създаването на Центрове за обществена подкрепа в много от общините.

Предвидено е ЦОП да работят по превенция на изоставянето, подкрепа на семейството при отглеждане на детето, работа с деца и родители за връщане в училище, консултации, семейни конференции, услуги за деинституционализация, реинтеграция в семейна среда, развиване на приемна грижа, осигуряване на сигурна семейна среда за деца, лишени от родителска грижа, превенция на насилието, пренатална превенция.

Създаването на Центъра за обществена подкрепа в община Вълчедръм е заложено в Годишния план за действие за 2011 г, но до настоящия момент тази услуга не е реализирана. Общината притежава сгради общинска собственост, които биха могли да се реструктурират в Център, но като основен проблем за реализирането на такъв проект се явява липсата на финансиране.

Липсата на външни източници на финансиране на инвестиционните разходи за създаването на ЦОП е причината такива през 2011 г. да не се разкрият в областта.

Дейност. Продължаване и разширяване на дейността на ЦОП в гр. Монтана.

Дейностите, които и през 2011 г. са предоставяни в **Центъра за обществена подкрепа гр. Монтана, община Монтана** са превенция на изоставяне; подкрепа на семейството при отглеждане на детето; работа с деца и родители за връщане в училище, консултации; семейни конференции; услуги за деинституционализация; реинтеграция в семейна среда; специализирано звено за ранна интервенция на изоставяне на новородени деца; развиване на приемна грижа на областно ниво; осигуряване на семейна среда за деца, лишени от родителска грижа; превенция на изоставянето; превенция на насилието. Капацитет – 60 места.

Мярка 1.1.2. Превенция на изоставянето на деца и настаняването им в специализирани институции.

Община Брусарци е заложила в Годишния си план за изпълнението на Общинската стратегия прилагането на Програма за семейно планиране – информационни кампании, здравна просвета в училищата, изпълнявана от НПО, здравни институции, училища и включваща здравно-социални консултации за майки и семейства в риск, образователни програми и здравна просвета сред подрастващите и младежите в училищна възраст за намаляване на нежеланите и рисковите бременности. Поради липса на финансиране, програмата не е приложена.

Дейности за превенция на нежелана и ранна бременност, семейно планиране са осъществявани в община Медковец. Дейностите са включвали здравно-социални информации и консултации по повишаване половата култура, здравна просвета сред подрастващите и младежите в училищна възраст за намаляване на нежеланите и рисковите бременности.

Дейност. Разкриване на Звено „Майка и бебе“ (ЗМБ) с капацитет 6 места в гр. Монтана за всички населени места в общината и областта.

Община Монтана е заложила в Годишния си план за действие, през отчетната година да стартирала процедура по разкриването на **Звено „Майка и бебе“**, но във връзка със стартирало през 2011 г. реструктуриране на ДМСГД, гр. Монтана, както и поради реформата в Министерството по здравеопазване, разкриването на услугата се предвижда да се осъществи след 2013 г.

ЗМБ ще предоставя временно настаняване и подкрепа до 6 месеца на бременни жени и майки в риск да изоставят децата си, насърчава родителската привързаност, подпомага млади майки чрез социално, психологическо и юридическо консултиране и подкрепа. Дейностите на ЗМБ ще включват:

- Социална работа за насърчаване на родителската привързаност;
- Подпомагане на младите майки чрез социално, психологическо и юридическо консултиране и подкрепа;
- Временен престой и грижа за майката и детето;
- Развиване на социалните умения на майката за грижа за себе си, детето и социална реализация.

Мярка 1.1.3. Включване на поне 90% от децата в предучилищна възраст в детска градина и на всички деца в задължителна училищна възраст в подходяща форма на образование.

В община Вълчедръм е постигнато обхващане на децата в предучилищна подготовка на 100%, макар че все още малка част от тях не посещават редовно учебните занятия.

Дейност Общински политики и мерки за осигуряване на правото на децата на достъп до образователни услуги и превенция на отпадането от училище – изпълнявани съвместно с училищата, РИО на МОМН, НПО.

За подобряване привлекателността на училищата учениците от община Вълчедръм се включват в полуинтернатни групи. Увеличен е броя на извънкласните и извънучилищни форми. Осигурява се закуска. Използват се интерактивни методи на обучение. Увеличава се броя на децата, участващи във формите на читалищната дейност.

Социално-образователни услуги за превенция на отпадането на децата от училище са изпълнявани в община Медковец. Извършвани са посещения на място и срещи за

издирване на отпадналите деца; срещи, консултации, инициативи за мотивиране и подкрепа на децата и техните родители.

През 2011 г. Община Монтана е реализирала програми за интегриране на деца с увреждания в масови детски градини и в масови училища. Разработени са механизъм и процедура за координация на областно ниво между РДСП, РИО и общините; мобилни групи за проверка на училищната посещаемост.

Мярка 1.1.4. Осъществяване на програми за превенция на всички форми на насилие над и от деца в цялата област и подкрепа на жертвите на насилие, експлоатация и трафик

В община Медковец е осъществявана превенция на всички форми на насилие над и от деца и подкрепа на жертвите на насилие, чрез образователни програми и кампании в детските градини и училища, насочени към превенция на агресивното поведение сред децата, развиване на познание за насилието и сигнализиране за случаи на насилие.

В **Кризисен център, гр. Монтана, община Монтана** продължават и през 2011 г. да се предоставят услуги като - психологическо консултиране; социално информирание и консултиране; семейно консултиране; посредничество и застъпничество чрез други служби; оценка на нуждите и изготвяне на индивидуален план; обучение за родителски умения и семейно планиране; практическа подкрепа; работа по подкрепящата система на семейството; директна работа с дете; срещи и контакти на детето и семейството му; семейна подкрепа след реинтеграция на детето; изграждане на умения за самостоятелен живот; задоволяване на образователни, здравни и др. потребности. Капацитет – 10 места

Специфична цел 1.2. Създаване на нови социални услуги в общността, които ще развиват и подкрепят форми на алтернативна семейна грижа.

Мярка 1.2.1. Предоставяне на подкрепа на роднините и близките, които са поели грижата за отглеждането и възпитанието на дете.

Мярка 1.2.2. Широко развитие на приемната грижа и включване по 30 работещи приемни семейства годишно (от 2012 г.).

В Годишния план за изпълнението на Стратегията за социални услуги през 2011 г., община Брусарци е заложила изпълнение на дейности за приемна грижа на общинско ниво. Финансирането на дейностите като - организиране на разяснителни кампании за подбор и обучение на приемни родители, наблюдение и подкрепа за приемните родители при отглеждането на настаненото дете (вкл. за възстановяване и/или поддържане на връзки на настаненото дете с биологичното семейство), е предвиждано да бъде по проекти, но такова не е осъществено, съответно и дейностите не са изпълнени.

В община Вълчедръм е извършвана широка информационна кампания за развитие на новата социална услуга „Приемна грижа“, като са раздадени и обучителни материали. Началото е поставено с наличието на едно приемно семейство, което се грижи за две деца – на 4 години и петмесечно бебе. Общинското ръководство постоянно е във връзка със семейството и оказва помощ при необходимост. Със съдействието на отдел „Закрила на детето“ при дирекция „Социално подпомагане“, гр. Лом разяснителната кампания продължава, като граждани от няколко кметства в общината се подготвят за приемни семейства.

В община Лом също е продължена дейността на Приемната грижа - 24 семейства. Информирание, консултиране, посредничество, подкрепа са дейности по приемна грижа, реализирани в община Медковец.

Специфична цел 1.3. Разширяване на броя, капацитета и спектъра от дейности на социалните услуги за подкрепа на социалното включване на децата с увреждания.

Община Вършец е разработила, приложила и поддържа специални образователни програми за интегриране на деца с увреждания в детските градини и училища – за 2011 г. на територията на общината са интегрирани 14 деца със СОП.

Мярка 1.3.1. Подкрепа към родителите с цел превенция на изоставянето на деца с увреждания и намаляване на настаняването на деца с увреждания в специализирани институции.

През 2011 г. *община Вълчедръм* е осигурила подкрепа за социалното включване на пет деца (с най-трайни увреждания) от 33 деца с нарушения. На децата са осигурени асистенти по Програма "Подкрепа за достоен живот" и Националната програма "Личен асистент".

През отчетния период *община Лом* има одобрено проектно предложение с наименование „Община Лом - в грижа за децата“ по „Проект за социално включване“ към МТСП, на стойност 676,760 лв., с финансиране от Световната банка за изграждане на Център за ранна интервенция на уврежданията, с капацитет 40.

Проектът цели превенция на социалното изключване и намаляване на бедността сред децата чрез инвестиции в ранното детско развитие. Чрез подобряване на готовността на децата за включване в образователната система и подкрепата за формиране на родителски умения сред уязвимите групи родители, цели се и да се ограничи и предаването на бедността между поколенията. Подпомагане на физическото и психическото здраве на децата -0 до 7 год. от рискови групи в община Лом.

Дейност. Дневен център към ДМСГД – гр. Монтана с капацитет 15 към 2013г.

И през 2011 г. е осигурена устойчивост и продължава дейността на Дневния център към ДМСГД, като неговият капацитет е 10 места.

Дейността му е насочена към децата с увреждания на възраст от 0 до 7 години и включва:

- Превенция на изоставянето;
- Консултиране и планиране на възможна подкрепа;
- Психологическа подкрепа при раждане на дете с увреждане (работа на социален работник и психолог) – приемане на увреждането, вземане на решение за грижи;
- Дневна грижа, рехабилитация, логопедична помощ, информирание и обучение;
- Медицински грижи за деца от 0 до 3 години с увреждания.

Дейност. Продължаване и утвърждаване на дейността на Дневен център за деца и младежи с умствени увреждания в гр. Монтана, с капацитет 36 места.

Дейността си продължава и **Дневен център за деца и младежи с умствени увреждания в гр. Монтана, *община Монтана***, с капацитет 36 места. В Центърът се предоставят услуги - консултиране, дневна, грижа, рехабилитация, логопедична помощ, информирание и обучение, медицински грижи.

Специфична цел 1.4. Да се осигури подкрепа на уязвимите семейства и децата в риск за социално включване, превенция на рисково поведение и negliжиране на децата.

Мярка 1.4.1. Подкрепа на деца с отклоняващо се поведение, деца с противообществени прояви, деца правонарушители, деца извършители на насилие, деца употребяващи наркотични вещества.

В община Вълчедръм е продължила работата с деца, извършители на противообществени прояви с рисково поведение за подкрепа на децата в изграждане на позитивно социално поведение. Осъществявана е от Местната комисия за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни и Пробационната служба.

Превенция на рисково поведение на деца и младежи е осъществена в община Медковец, чрез здравна и социална просвета против зависимостите; реализирани са извънучилищни дейности за осмисляне на личното време на децата.

По данни на местната комисия за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни при Община Медковец, скитащи и бездомни деца в общината няма. Няма консултативни центрове и кабинети, но успешно работи „ Приемна за работа с проблемни деца от ромски произход“. На територията на общината няма деца, настанени в СПИ, ВУИ, ПД, както и условно осъдени. МКБППМН е реализирала дейности за ранна профилактика на детската и младежка престъпност, състояща се в изнасяне на профилактични беседи по училищата, индивидуални мероприятия със застрашени подрастващи и техните родители, настойници или попечители.

Специфична цел 1.5. Разширяване на броя, капацитета и спектъра от дейности на социалните услуги за подкрепа на включването и реализация на лицата с увреждания.

В Информационно-консултантският център на Община Медковец са извършвани дейности по консултиране и съвети за правата; оказва се техническа помощ от страна на общинските служители и клубове на инвалида и пенсионера при подготовка на документи и молби; оказва се помощ при транспортиране на стари хора и хора с увреждания за подаване на заявления и издаване на документи.

Мярка 1.5.1. Развиване на ЦСРИ с мобилни екипи за обхващане на хората с увреждания в цялата територия на област Монтана.

Дейност Разширяване на обхвата и продължаване на функционирането на ЦСРИ в гр. Лом.

Центърът е делегирана държавна дейност от 2009 г., която се управлява от община Лом. Основните цели на услугата са социална рехабилитация за бъдещо пълноценно участие на потребителите в социалния живот и преодоляване на социалната изолация и придобиване на социални умения за справяне с всекидневни проблеми. Сградата е с архитектурно достъпна среда. Разполага с оборудване и обзавеждане, подходящо за работа с потребителите. Центърът продължава и през 2011 г. работата си като капацитетът е увеличен от 40 на 60 броя потребители.

Мярка 1.5.2. Разширяване на социалните услуги в домашна среда за подкрепа в ежедневието на хората с увреждания и техните семейства.

Действащи са социалните услуги в домашна среда за подкрепа в ежедневието на хората с увреждания и техните семейства по общини, както следва: община Берковица - Обществена трапезария (72 потребителя), Личен асистент (40 потребителя); община Вършец - Личен асистент (38 потребители), община Медковец - Обществена трапезария (ползватели на услугата са 54 лица) и Личен асистент (включва 10 асистента по Национална програма и 26 по проект „Подкрепа за достоен живот“), община Монтана - Личен асистент (87 потребители).

През 2011 г. в община Вълчедръм продължава също изпълнението на Проект „Подкрепа за достоен живот“, осъществяван с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2007-2013г., по който Общината е партньор. Ползватели на социалната услуга „Личен асистент“ по Проекта са хора с трайни

увреждания, нуждаещи се от постоянна грижа/обслужване, в т.ч. деца с трайни увреждания, отговарящи на определените по Проекта условия. Общата цел на Проекта е да се приложи нов подход за предоставяне на услуги в семейна среда чрез въвеждане на принципа „индивидуален бюджет за личен асистент“ в национален мащаб и да се разчупят създадените стереотипи за услугата „Личен асистент“. Съгласно подписаното Междунституционално рамково споразумение между Агенция социално подпомагане и Община Вълчедръм, месечният бюджет за обслужване на дейността е 1 560 часа за първия етап и 960 часа – за втория етап.

Една от специфичните цели на Проект „Подкрепа за достоен живот“ е да се децентрализира предоставянето на услугата „Личен асистент“, което до момента е ангажимент на Агенцията за социално подпомагане. Постигането на тази цел може да бъде изпълнено единствено в условията на партньорство с общините на територията на областта чрез ангажиране на общинските администрации в преките дейности по управлението и предоставянето на услугата. В рамките на определения месечен бюджет на община Вълчедръм, до 01.01.2012г. по Проекта са обслужвани общо 32 потребителя, в това число 27 броя през месец декември; сключени са 33 трудови договора с лични асистенти, като през месец декември са работили 26 лични асистенти.

Проект „Подкрепа за достоен живот“ е продъжен с 6 месеца за всички общини.

Социалната услуга „Личен асистент“ е стартирала в община Георги Дамяново от 10.01.2011 г. Потребителите на услугата са 27 бр., а заетите като лични асистенти лица са 22. Проектът е с удължен шестмесечен срок до 03.09. 2012 г.

В община Лом продължават дейността си Обществена трапезария – с капацитет 135, Домашен помощник по ОП „РЧР“ – с капацитет 40 ДП и 100 потребители, Личен асистент по ОП „РЧР“ – с капацитет 47 ЛА и 47 потребители и Личен асистент по НП – с капацитет 41 ЛА и 41 потребители.

Капацитетът на услугата Личен асистент в община Чипровци е 17 потребители и 17 асистенти. От 10.01.2011 г. тя се предоставя от община Чипровци. Целевата група са деца и лица в тежко здравословно състояние, лица с трайни увреждания и самотноживеещи хора. Ползвателите на услугата са 21 от гр. Чипровци и селата – Превала, Железна, Горна Лука, Бели мел и Челюстница.

В община Чипровци Обществената трапезария функционира от януари 2010 г. Социалната услуга продължава и през 2011 г, като се финансира от фонд „Социална закрила“ към Министерствата на труда и социалната политика. Всеки ден на потребителите безплатно се предоставя супа, основно ястие и хляб. Приготвянето на храната се извършва в кухнята на Домашния социален патронаж, след което се поставя в съдинки и се извозва със специализиран за това превоз до кметствата на всички села на общината, от където съответното лице срещу подпис получава храната. Колата, превозваща съдинките има съответното разрешително за тази дейност. Ползватели на услугата са 85 лица и семейства от общината – лица по чл. 9 от Правилника за прилагане на Закона за социалното подпомагане; лица с липса на доходи и близки, които да се грижат за тях; самотно живеещи лица и семейства, с минимални доходи.

Планираните 16 бр. лични асистенти в община Якимово през 2011 г. са изпълнени. Финансирането е по Проект „Подкрепа за достоен живот“ - BG 051PO001-5.2.09 „Алтернативи“ и е социална услуга, която се предоставя в семейна среда от лице полагащо постоянни грижи за дете или възрастен с трайно увреждане или за тежко болен за задоволяване на ежедневните му потребности.

Дейност. Продължаване на дейността и разширяване обхвата на Дневен център за възрастни с умствени увреждания в гр. Монтана.

Дневният център за възрастни с увреждания функционира от 2004г. Капацитетът му е 12 места и разполага с различни трудовотерапевтични кабинети – шивашко ателие, кухня, цветарници и др. Пълна използваемост на капацитета - 12 места.

В Центърът лицата с умствени или физически увреждания се учат на различни трудови навици, които да могат да използват в своето ежедневие или с които да се включат в работен процес.

Мярка 1.5.4. Развиване на целеви общински политики/мерки за социално включване на хората с увреждания

Дейност. Подобряване на инфраструктурата и осигуряване на достъпна среда в общественото пространство, културни и здравни центрове, училища и детски градини.

Община Медковец е извършвала дейности за подобряване на инфраструктурата и осигуряване на достъпна среда в общественото пространство, до културни и здравни центрове, училища и детски, както и са осигурявани информация, съдействие и посредничество от страна на ДСП и общинска администрация за улесняване на достъпа до технически средства (осигуряване на помощни средства за хората с увреждания по ЗИХУ).

Дейност. Дейности на ДБТ, общините и местни НПО за предоставяне на достъп до доходи, заетост, професионална квалификация, обучение и практически умения и др. за лицата с увреждания, адаптиране на работната среда.

Община Вършец за предоставяне на достъп до заетост е работила по Националната програма за заетост на хора с увреждания.

Мярка 1.5.5. Развиване на услуги за подкрепа и социална интеграция на хора с психични разстройства

Специфична цел 1.6. Създаване на социални услуги за подкрепа на социалната интеграция и реализация на младежи, маргинализирани лица, групи, безработни и хора със зависимости и/или, живеещи под прага на бедността.

През 2011 г. *Общините Брусарци и Медковец* е участвала в програми за консултиране и достъп до заетост, мотивационни курсове за трайно безработни - разработване и изпълнение. Провеждани са мотивационни курсове, консултиране и оказване на подкрепа за реализацията на трудовия пазар – предимно към млади хора и семейства с деца в риск от ромската общност. Дейностите са изпълнявани от трите Дирекции Бюро по труда в областта и финансирани по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“.

В *община Вършец* са реализирани програми и мерки за осигуряване на временна заетост (до 12 месеца) на трайно безработни лица и/или лица, живеещи под прага на бедността, както следва: по ОП „Развитие на човешките ресурси“, схема „Развитие“ (обучени и назначени общо 50 лица), НП „Помощ за пенсиониране“, НП „От социални помощи към осигуряване на заетост“ и Регионална програма за заетост.

Мярка 1.6.1. Развиване на услуги за превенция и подкрепа за преодоляване на последиците от рисково и зависимо поведение на младежи и възрастни.

Дейност. Продължаване на дейността на Центъра за временно настаняване в гр. Монтана, с капацитет 15 места и Центъра за временно настаняване в гр. Лом, с капацитет 15 места и териториален обхват всички населени места от област Монтана, както и останалите области на страната.

Двата Центъра за временно настаняване в гр. Монтана и гр. Лом предоставят на бездомни лица комплекс от социални услуги, насочени към задоволяване на ежедневните им потребности, за срок не повече от 3 месеца в рамките на календарната година.

През 2011 г. продължават дейността си Центъра за временно настаняване в гр. Лом, община Лом с капацитет 15 места и Центъра за временно настаняване в гр. Монтана, община Монтана с капацитет 15 места.

Дейност. Назначаване на здравни медиатори в общините Монтана, Лом и Медковец за подобряване на достъпа до здравеопазване в ромските общности

От 2007 година в община Вълчедръм е въведена позицията здравен медиатор. През 2011 г. са направени 180 индивидуални консултации за ползване на различни видове здравни услуги, превенция на заболявания – инфекциозни, социално значими, ППИ. Раздадени са над 300 бр. здравнообразователни брошури за превенция от туберкулоза, наркомании и зависимости, тютюнопушене, здравословно хранене, семейно планиране и сексуално здраве. Проведени са 4 беседи в училища на територията на община Вълчедръм. Осъществени са над 40 бр. съдействия за приемане в болнични заведения, в т.ч. съпроводени до здравни институции - 28 човека с различни заболявания. Осъществени са 15 бр. съдействия за възстановяване на здравноосигурителни права. Над 20 лица с различни увреждания, включително 5 деца са получили подкрепа при подготовка на документи и представяне на ТЕЛК. Една от най-значимите дейности е осъществяването на планови имунизации и профилактични прегледи. По този повод ежесечно се издирват подлежащите и се мотивират за участие в тези медицински дейности. Над 200 деца са имунизирани извънредно с ваксина за превенция от полиомиелит.

На територията на община Вълчедръм се изпълнява проект „Подобряване контрола на туберкулозата в България” – К5, Глобален фонд, където с различни дейности по проекта са обхванати 130 бр. клиенти. От тях 3-ма с диагноза ТБ, 20 контактни лица, 2-ма в продължителна фаза на лечение, 2-ма върнати в МБАЛ – Монтана за завършване пълен курс на лечение.

В община Монтана има един назначен здравен медиатор, който осъществява посредничество за достъп до здравни услуги в ромските общности, за профилактика на деца и възрастни; участие в превенция на изоставянето, дейности в подкрепа на майчинството.

Специфична цел 1.7. Разширяване на мрежата от социални услуги за осигуряване на условия за спокоен и достоен живот на старите хора.

Мярка 1.7.1. Създаване на комплекси от услуги за подкрепа на старите хора във всички общини в областта.

Дейност. Разширяване обхвата на Домашните социални патронажи за самотно живеещи стари хора.

Като най-достъпна и традиционна услуга за стари хора в общините от област Монтана продължава да функционира Домашният социален патронаж в община Берковица. Домашен социален патронаж, гр. Берковица (с филиали в с. Слатина, с. Гаганица, с. Замфирово, с. Котеновци и с. Черешовица) е заведение за предоставяне на социални услуги по домовете на гражданите от населените места на община Берковица. Финансира се на 100% от общинския бюджет. Мисията на социалната услуга е да реализира и разширява обществения ангажимент на местната власт към възрастните, хората с увреждания, ветераните от войните и военноинвалидите като ги подпомогне в тяхната естествена семейна среда. Услуга е обезпечена с необходимото оборудване отговарящо на нормативната база. ДСП разполага с автомобил, който отговоря на изискванията на РИОКОЗ, обслужва 176 ползватели.

Като социална услуга в общността, насочена към задоволяване на потребностите от храна на хора, които не могат да си я осигурят сами Обществената трапезария в община

Вълчедръм е осигурявала топла храна за 50 самотно живеещи лица от град Вълчедръм, получаващи минимални пенсии. Храната се приготвя в стола, който е изграден в сградата на Общинска администрация и се ползва за предоставяне на социалната услуга в общността "Домашен социален патронаж". За лицата, които са трудно подвижни и живеят отдалечено от трапезарията, храната се доставя на място. „Домашен социален патронаж“ е с капацитет до 120 лица и извършва ежедневна доставка на топла храна на желаещите да се възползват от услугата. Обслужват се 9 населени места в общината, като от услугите му не се ползват само селата Долни Цибър и Горни Цибър. През летните месеци броят на патронираните лица е значително по-голям – между 100 и 120, а през зимните месеци – между 60 и 70. През месец декември 2011 г. са обслужвани 65 души.

„Домашен социален патронаж“ е работил и в община Вършец. Изпълнявани са дейности за доставка на храна. Услугата е била мобилна за обхващане на селата и се е разширила с обгрижване в дома, посредничество, помощ в домакинството и пр.

Домашният социален патронаж е функционирал и община Георги Дамяново. Капацитетът на услугата е 150 места. През 2011 г. средномесечната заетост на ползвателите на услугата е 70 потребители. Домашен социален патронаж предоставя следните услуги: доставка на приготвена храна – първо, второ и трето ястия.

Социалната услуга в общността с капацитет 210 места е функционирала и в община Лом – капацитет 210 места; община Медковец - при капацитет 120 души през 2011 г. са обслужени 162. През отчетния период Община Медковец е извършила основен ремонт на кухнята – с нов под от теракота, подменена е фаянсовата облицовка на стените. Персоналът е от 12 души. Капацитет на услугата за община Монтана за 2011 г. е 350 места.

Капацитетът на услугата Домашният социален патронаж в община Чипровци е 110 човека, за 2011 г., потребителите средно са 71 човека.

Капацитетът на услугата Домашният социален патронаж в община Чипровци е 100 бр., през 2011 г. има намаляване на ползвателите на услугата - 80бр., защото лицата през зимния период живеят при роднини и/или по градовете.

Дейност. Разкриване на нови Дневни центрове за стари хора и възрастни с увреждания.

Дневните центрове са основната форма на социална услуга в общността, предлагаща храна, дневна грижа и възможности за общуване. Освен тях, клубовете на пенсионера и други форми на услуги също осигуряват за старите хора възможности за разнообразяване на ежедневието, общуване, споделяне на придобит опит, възможности за осмисляне на живота и достойни старини.

В Годишния план за 2011 г. община Брусарци е заложила откриването на Дневен център за стари хора в гр. Брусарци, с капацитет 25 места. Предвиждано е Центърът да предоставя комплекс от социални услуги, създаващи условия за цялостно обслужване на потребителите през деня, свързани с предоставяне на храна, задоволяване на ежедневни, здравни и рехабилитационни потребности, както и организиране на свободното време и създаване на лични контакти. Услугата да бъде с териториален обхват всички населени места от община Брусарци. Поради липса на финансиране, Центърът не е създаден.

Дейност. Продължаване и разширяване на дейността на съществуващи дневни центрове за стари хора:

Продължена е на дейността на съществуващи дневни центрове за стари хора, както следва:

- Дневен център за стари хора в гр. Лом, община Лом, с капацитет 40 места;

- Дневен център за стари хора в с. Ковачица, община Лом, с капацитет 40 места;
- Дневен център за стари хора в с. Медковец, община Медковец, с капацитет 20 места ;

Дневният център за стари хора община Медковец – е с капацитет 20 души, обслужва 20 самотни стари хора, нуждаещи се от интегриране в обществото. Капацитетът е запълнен целогодишно. През 2011г. е извършено цялостно преобоядисване на стени и под, подменени са завесите. Персоналът включва 2 щатни длъжности. Оборудването в дневния център е ново и се поддържа в добър вид.

- Дневен център за стари хора гр. Монтана, община Монтана капацитет 24 места.

Дейност. Продължаване на общинската подкрепа за дейностите на Клубовете на пенсионера, предоставящи възможности за общуване, социален живот, дребни медицински и др. услуги за стари хора с относително съхранено здраве и възможности за самостоятелно придвижване.

За осигуряването на възможности за осъществяването на лични и социални контакти, за информиране и консултиране (социално, здравно, правно) на старите хора Община Вършец и през 2011 г. е финансирала дейността на Клуба на пенсионера в общинския град.

На територията на община Чипровци функционират четири клуба на пенсионера, от които два в гр. Чипровци и по един в селата Мартиново и Железна. В края на 2011 г. е разкрит вторият пенсионерски клуб в гр. Чипровци. Освен тях във всички населени места на общината, с изключение на с. Челюстница работят читалища, които заедно с пенсионерските клубове изпълняват много социални функции, близки до услугата Дневен център за възрастни хора.

Дейност. Разширяване на услугите в домашна среда - домашен помощник, социален асистент, личен асистент с увеличен капацитет.

Социален асистент и домашен помощник са социални услуги, които се предоставя от 01.02.2011 г. на територията на община Чипровци. Финансират се от ОП „Развитие на човешките ресурси“ 2007 – 2013 г., съфинансирана от ЕСФ на ЕС по проект „Социална активност за достоен живот 2“. Предоставя се грижа в семейна среда за независимост и достоен живот на хора с различни видове увреждания и самотноживеещи стари хора от всички населени места на общината. Чрез предоставянето на тези грижи се постига подобряване на качеството на живот на хората с увреждания и техните семейства и самотноживеещите стари хора, създават се условия за пълноправното им участие в обществения живот и ефективно упражняване на правото им на независимост и социално включване, поддържане на лична и битова хигиена, извършване на битови услуги, съдействие при изготвяне на различни документи, помощ при общуване, поддържане на социални контакти, занимания и развлечения в дома и извън него, здравно - медицинска подкрепа и други. Потребители на услугите са 71 човека, а предоставящи услугите са 43 – 13 социални асистенти и 30 домашни помощници.

4.2.2. Изпълнение на Приоритетно направление 2: Деинституционализация и подобряване на качеството на резидентната грижа

Обща цел на Направление 2: Да се ускори процеса на деинституционализация, посредством гарантиране на достъпа до качествени социални услуги в общността

Специфична цел 2.1. Разработване на планове за закриване/трансформиране на всички специализирани институции на територията на областта.

Мярка 2.1.1. Разработване на планове за закриване/трансформация на специализираните институции за деца

Дейност. Изработване на план за трансформация на ДМСГД – Монтана постепенно в ЦНСТ.

През 2011 г. продължава да функционира **ДМСГД, гр. Монтана, община Монтана** – капацитет – 100 места. През 2010г. в ДМСГД – Монтана са оценени 22 деца от целевата група на проект „Детство за всички“.

Специфична цел 2.3. Създаване на нови социални услуги от резидентен тип със среда близка до семейната, за децата, които не могат да бъдат изведени в семейна среда. Подобряване качеството на съществуващите услуги от резидентен тип.

Мярка 2.3.1. Осигуряване на среда близка до семейната за деца, лишени от родителска грижа – Центрове за настаняване от семеен тип (ЦНСТ).

Център за настаняване от семеен тип за деца от 7 до 14 години - с. Гаврил Геново, община Георги Дамяново е с капацитет 15 места. Година на разкриване на социалната услуга резидентен тип – 2009 година. Капацитет: 15 места. Вид финансиране - държавно делегирана дейност от 01.01.2010 г. Ползватели на услугата - ползвателите на ЦНСТ са 15 деца, навършили 7 години, напускащи ДДРЛГ „Звънче“, с. Г. Дамяново, трайно лишени от родителска грижа, за които до момента на приемането им в ЦНСТ са изчерпани възможностите за оставане и връщане в биологичното семейство, настаняване в семейството на близки и роднини или в приемно семейство. Брой ползватели за 2011 година: 15 деца от област Монтана. Предоставяни услуги: постоянна грижа, образование, обучение и др. Персонал по щатно разписание, полагащ грижи за децата е 11 броя, както и 2 бр. извън щатни длъжности – психолог и педиатър.

Център за настаняване от семеен тип „Нов дом - нов шанс“, община Лом, с капацитет 9 и **Център за настаняване от семеен тип за деца от 3 до 7 г.** с капацитет 10 (по проект „Център за настаняване от семеен тип „За по-щастливо детство“ по ОП „РЧР“) също продължават своята дейности.

През 2011г. и **община Монтана** е реализирала проект за изграждането на **Център за настаняване от семеен тип за деца – „Имам дом“, гр. Монтана.** Делегирана държавна дейност считано от 01.03.2012 г. Заповед № 137/02.02.2012 г. АСП.

Дейност. Разкриване на 11 нови ЦНСТ в област Монтана за извеждане на децата от специализираните институции в среда, близка до семейната, като 10 от тях ще бъдат с капацитет по 15 места) и едно ЦНСТ в гр. Лом с капацитет 10 места.

През 2011 г. **Община Лом** е подала проектно предложение за изграждане на Център за настаняване от семеен тип, с капацитет 12+2, по схема BG161PO001/1.1-12/2011 "Подкрепа за деинституционализация на социални институции, предлагащи услуги на деца в риск" по Оперативна програма „Регионално развитие". Основната цел е да се осигури подходяща и ефективна социална инфраструктура, допринасяща за предоставяне на нов тип резидентни и съпътстващи услуги в общността, които да заменят институционалната грижа.

Община Монтана е подписала договор по ОП „Регионално развитие на 28.12.2011 г. за изграждането на:

- ЦНСТ в гр. Монтана за деца с увреждания на възраст от 0 до 7 г.
- ЦНСТ в гр. Монтана за клинично здрави деца на възраст от 3-10 г.
- ЦНСТ в гр. Монтана за клинично здрави деца на възраст от 10-14 г.

- ЦНСТ в гр. Монтана за за клинично здрави деца на възраст от 14-18 г.

Специфична цел 2.4. Закриване и трансформация на съществуващите специализирани институции за деца.

Мярка 2.4.2. Трансформиране на ДДЛРГ – с. Г. Дамяново.

Продължава дейността си **Дом за деца лишени от родителски грижи „Звънче“ с. Георги Дамяново** е с капацитет 48 места. Година на разкриване на услугата – 1979 година. Капацитет на услугата: 48 места. Вид финансиране - държавно делегирана дейност. Ползватели на услугата - деца от 3 до 7 години. Брой ползватели за 2011 година: 53 деца са ползвали услугата в институцията, а средно месечно 31 деца. От общината са настанени 3 деца, от област Монтана 37 и от други области в страната 13. Предоставяни услуги: Постоянна грижа, отглеждане, обгрижване, задоволяване на здравни потребности и възпитание на децата от 3 до 7 годишна възраст. Общият брой на заетия персонал в институцията е 30 и 2 бр. извънщатни длъжности.

Мярка 2.4.3. Трансформиране на ДДЛРГ – гр. Берковица.

Продължава дейността си специализираната институция в община Берковица - **Дом за деца лишени от родителска грижа „Люба Тенева“ гр. Берковица**, капацитет 35 потребители.

Мярка 2.4.4. Трансформиране на ДДЛРГ – гр. Лом.

През 2011 г. продължава дейността на **Дом за деца „Милосърдие“**, община Лом, с капацитет за деца от 3 до 7 г. - 12 и за деца от 7 до 18 г. - 50.

Мярка 2.4.5. Закриване на ДДМУИ гр. Берковица:

Продължава дейността си специализираната институция в община Берковица - **Дом за деца и младежи с умствена изостаналост гр. Берковица** капацитет 90 места. През 2010г. в ДДМУИ – гр. Берковица са извършени оценки на 84 деца и младежи, настанени в специализираната институция. В момента в специализираните институции за деца и младежи с увреждания се провеждат обучения и супервизии на персонала относно подготовката им за работа в бъдещите услуги от консултанти, клинични психолози на „Лумос“ и експерти от БАЛИЗ.

Дейност. Разкриване на 1 ЦНСТ за деца с увреждания от дома в Берковица, през 2011 година.

С Решение № 859, Протокол №45/24.09.2011г. Общински съвет – Берковица дава съгласие за разкриването на социалните услуги Център за обществена подкрепа и Център за настаняване от семеен тип за лица. Социалните услуги не са разкрити поради липса на финансиране от Републиканския бюджет.

Специфична цел 2.5. Подпомагане на социалната интеграция на младежите, напускащи специализирани институции.

Мярка 2.5.2. Разкриване на защитени жилища за деца и младежи

Дейност. Продължава дейността на защитеното жилище за младежи с умствена изостаналост в гр. Берковица (с капацитет 8 места). Предлагат се социални услуги за подпомагане на потребителите да водят независим и пълноценен живот; повишаване качеството им на живот, чрез изграждане и поддържане на среда, близка до семейната.

Специфична цел 2.6. Разкриване на социални услуги от резидентен тип със среда близка до домашната за хора с увреждания и стари хора.

Мярка 2.6.1 Изграждане на резидентни услуги за стари хора.

Дейност. Продължаване дейността на преходно жилище за възрастни с физически увреждания в с. Горна Вереница, което е за изведени лица от ДВФУ.

Преходното жилище за възрастни с физически увреждания, в община Монтана, е с капацитет 8 места и в него се настаняват лица от ДВФУ.

Специфична цел 2.7. Подобряване качеството на грижа в институциите за хора с увреждания и стари хора и трансформиране за предлагане на социални услуги в общността.

Дом за възрастни хора с психични разстройства с. Говежда. Година на разкриване на услугата - 2003 година. Капацитет: 70 места. Вид финансиране - държавно делегирана дейност. Ползватели на услугата - възрастни хора - мъже с психични разстройства, с експертно решение на ТЕЛК/НЕЛК и решение на съда за поставяне под ограничено или пълно запрещение. Брой ползватели за 2011 година: 70, от тях 11 бр. потребители от област Монтана и 59 бр. от други области. Предоставяни услуги: постоянна медицинска грижа, терапия, информиране и обучение, групов работен. Общият брой на заетия персонал в институцията е 42 и 2 бр. извънцатни длъжности. Медицинското обслужване се извършва от старша мед.сестра, мед.сестри, фелдшер и психиатър.

Мярка 2.7.1. Подобряване качеството на материалната база и грижа в ДСХ на територията на област Монтана

Продължена е дейността и на **Дом за стари хора** с капацитет 25, с. Добри дол, община Лом.

Мярка 2.7.2. Повишаване на качеството на предоставяните услуги в ДВД с. Добри Дол, община Лом и ДВД с.Бистрилица, община Берковица.

Продължават дейността си специализираните институции в община Берковица - **Дом за стари хора с отделение за лежачо болни, гр. Берковица**, с капацитет 150 потребители и **Дом за възрастни хора с деменция с. Бистрилица**, с капацитет 55 потребители. В община Лом, с. Добри дол - **Дом за възрастни хора с деменция**, специализирана институция с капацитет 50.

Мярка 2.7.4. Повишаване на качеството на предоставяните услуги в ДВХФУ на територията на област Монтана

През 2011 г. продължава дейността на **Дом за възрастни хора с физически увреждания**, с. Орсоя, община Лом, с капацитет 50.

През отчетната 2011 г. **Домът за възрастни хора със сетивни увреждания (ДВХСУ)** в община Вълчедръм е работил при почти пълен капацитет – 45 лица. На потребителите на услугата се осигурява трикратно хранене - закуска, обяд и вечеря. Предлаганата храна е разнообразна и съобразена със здравните потребности на потребителите. Осигурява се диетична храна за диабетици. Медицинското обслужване се осъществява от две медицински сестри с дългогодишен опит и личен лекар. Осигурено е денонощно наблюдение и обслужване от 10 бр. санитарни с дългогодишен стаж в институцията, запознати с обслужването на незрящи и извършващи почистване на спалните помещения, подпомагане на настанените лица при хранене, разходки, личен тоалет.

Мярка 2.7.5. Повишаване на качеството на предоставяните услуги в ДВХУИ на територията на област Монтана

През отчетния период продължава дейността на **Дом за възрастни хора с умствена изостаналост**, община Лом, с капацитет 35.

4.2.3. Изпълнение на Приоритетно направление 3: Развитие на капацитета за управление и предоставяне на качествени и ефективни социални услуги:

Обща цел по Направление 3: Да се гарантира качеството и ефективността на социалните услуги чрез изграждане на необходимия капацитет за управление на областно и общинско ниво и чрез осигуряване на квалифициран и компетентен персонал за предоставяне на услуги.

Специфична цел 3.2. Изграждане на капацитет за управление на социални услуги в общините и доставчиците на социални услуги.

Служителите на Община Якимово са взели участие в обученията и семинари на тема: „Организация и управление на проекти“, организирани от АСП и Фонд „ЧР и връзки с обществеността“.

Специфична цел 3.3. Да се осигури подкрепа за персонала на социалните услуги за развитие на професионалната квалификация и умения в съответствие със съвременните изисквания и стандарти

Персоналът, предоставящ социалните услуги в община Берковица е преминал следните обучения:

- „Промени в трудовото законодателство“ семинар, гр. София;
- „Съвременни модели на социалната работа; индивидуален план и развитие на социалната автономия у потребителите на социални услуги“ обучение гр. Хисаря;
- „Основни аспекти, насоки и проблеми при извършване на контролната дейност в специализираните институции за предоставяне на социални услуги, от инспектората на АСП“, Свети Влас;
- Обучение на финансистите във ВРБК, с. Ахелой;
- Вътрешно обучение в ДСХ с ОЛБ „Оказване на първа долекарска помощ“;
- Обучителен семинар от Фондация „Българско дете“ на тема „Подкрепа на децата със сензорна дезинтеграция“;
- Обучителен семинар от НПО „Лумос“ на тема „Интензивно общуване на деца и лица с психомоторна възбуда“ и „Хранене на деца и лица със затруднения“;
- Обучителен семинар от Сметна палата на тема „Поети задължения и ангажименти и годишно счетоводно приключване“;
- Обучение от ПК на тема „Политики по управление и развитие на човешките ресурси“;
- „Практическо прилагане на новите моменти и възможности в сферата на деинституционализацията и развитието на нови социални услуги – укрепване на институционалния капацитет“ ЦОМВ с. Гергини;
- „Задължения на работодателите в заведенията за социални услуги за разработване на вътрешни актове, изисквани от Кодекса на труда, ЗСП, ЗФУК в публичния сектор“ организирано от Тийм Превент България;
- „Методи за работа с класа и групата за управление на агресивно поведение“ гр. Берковица;
- „Сключване на трудово правоотношение. Как да направим избор между трудов и граждански договор. Възможностите на работодателя за изменение на трудовото правоотношение. Прекратяване на трудовото правоотношение. Съкращение в щата“ , гр. Приморско;
- „Процедури и вътрешни правила в ДДЛРГ“ с. Спанчевци;

- „Здраве, хигиена и оказване на първа помощ на децата настанени в ДДЛРГ“, фондация „Добрия самарянин“, гр. София;
- Първи съвместен тематичен форум „Добри практики в социалните услуги за деца“ организиран от Свободен младежки център Видин по проект „Регионална интеграция със социален ефект“.

Персоналът, предоставящ социалните услуги в ДВХСУ в община Вълчедръм е преминал обучение на тема „Работа с възрастни хора в социални институции“.

По проект „Подкрепа за достоен живот“ е проведено обучение на личните асистенти, работещи в ВЪВ ВСИЧКИ ОБЩИНИ.

4.2.4. Изпълнение на Приоритетно направление 4 – Развитие на междусекторни и междубщински партньорства при планирането и предоставянето на социални услуги.

Обща цел на направление 4. Да се повиши ефективността на услугите и осигуряване на равни възможности на достъп на ползвателите до тях чрез развитие на междубщинско партньорство и междусекторно сътрудничество.

Специфична цел 4.1. Да се стимулира междубщинското партньорство в социалните услуги;

Специфична цел 4.2. Да се утвърдят ефективни механизми за междусекторно сътрудничество и развитие на смесени услуги.

Община Берковица участва в регионален екип за деинституционализация по проект „Детство за всички“ BG 051PO001-5.2.08-0001 (актуализиране на областните и общинските планове за развитие в частта им касаеща услуги за деца) и по проект „Регионална интеграция със социален ефект (първи съвместен тематичен форум „Добри практики в социалните услуги за деца“, гр. Видин).

Поради невъзможно финансиране през 2011 г., община Брусарци не е изпълнила заложените в Годишния план за изпълнението на Общинската стратегия смесени услуги и програми за превенция на рисково и зависимо поведение – разработване и изпълнение. Предвиждани са дейности като - информирание и консултиране, които да подпомогнат приобщаването на застрашените групи към обществото като цяло. Работата предимно е трябвало да бъде подкрепяща и консултативна, свързана с нуждите на отделните потребители и на семействата в общността. Включване на родителите и семействата в смесени социално-образователни услуги и кампании за превенция на домашното насилие, трафика и зависимостите и рисковото поведение, изпълнявани от училищата и училищните настоятелства. Разработване и изпълнение на Общинска програма за изграждане на Социални жилища с финансиране от оперативните програми за регионално развитие.

На заседания на Обществен съвет за осъществяване на социално подпомагане (утвърден с Решение № 62, Протокол № 9/29.04.2008 г. на Общински съвет Вълчедръм) са обсъждани въпроси касаещи социалната политика и здравеопазването в общината. Общественият съвет е в постоянно сътрудничество с представители на Неправителствени организации в общината и кметовете на кметства.

През 2011 година със Заповед на Кмета на общината №1112/16.09.2011 г. е създадена Комисия за контрол, съдействие и подпомагане функционирането на Обществена трапезария за 50 лица в гр. Вълчедръм в периода октомври – декември. Добър помощник на Комисията е Ръководството на Клуба на пенсионера в гр. Вълчедръм, което спомага за откриването на хора, нуждаещи се от социално подпомагане.

Дейности по развитие на партньорства и работа в мрежа са осъществени и в община Якимово - партньорство с АСП по Проект „Подкрепа за достоен живот“.

5.Изводи от мониторинга

- Визията и стратегическите цели, определени в ОСРСУ на област Монтана, запазват своята актуалност. Рамката на заложените приоритети съответства на проблемите и нуждите на целевите групи.
- Местните власти поемат основната отговорност за изпълнението на мерките за социално включване и развиват интегрирана политика за подкрепа на децата и лицата чрез комбиниране на различни видове социални услуги.
- Услугите в общността за деца са развити главно в областния център, където е и най-големия брой детско население. Те посрещат приоритетно нуждите на деца с увреждания и деца жертви на насилие. Като основен проблем услугите в общността за деца да не са развити в по-малките общини се явява липсата на източници за финансиране на инвестиционните проекти.
- Все още има сериозен дял на услуги в специализирани институции пред услугите в общността.
- Услугите в общността за деца и семейства са слабо развити.
- Слабо развити са формите на алтернативна семейна грижа.
- Процесът на деинституционализация се реализира успешно в ДДМУИ. Разработен е проект за изграждането на ЦНСТ за деца с увреждания. Капацитетът на ДДЛРГ „Люба Тенева“ през 2011 г. е намален от 50 на 35 потребителя.
- Услугите за деца с увреждания са развити предимно в два от по-големите градове в областта – гр. Монтана и гр. Лом, където е и най-голяма групата на деца с увреждания.
- В общините Монтана и Лом набира скорост услугата приемна грижа. Наблюдава се развитие на услугата през 2011 г. и в по-малките общини.
- Започва развитието на услугите по превенция в някои от общините от областта, чрез които се оказва подкрепа на родители и деца, които да подпомагат отглеждането и възпитанието на децата, като информирани на децата за техните права и отговорности, услуги за свободното време на деца. Но все още тези услуги остават твърде ограничени.
- Броят на децата до 3 години, настанени в специализирана институция, е запазен, тъй като липсват услуги, които да предотвратяват ранното настаняване на деца в институция.
- Предлагащите услуги в общността за възрастни с психични разстройства и умствена изостаналост са недостатъчни спрямо потребностите на тези целеви групи.
- Специализираните институции за възрастни хора с увреждания са със запълнен капацитет, като най-голям е броя на чакащите за настаняване в Дома за възрастни хора с психични разстройства в с. Говежда, Дома за възрастни хора с умствена изостаналост - гр. Лом, Домовете за възрастни с деменция в с. Добри дол и с. Бистрилица.
- Услугите в общността за възрастни с увреждания са развити в общините Монтана, Лом и Берковица, където рисковата група е най-голяма.

- Домовете за стари хора, също са със запълнен капацитет, поради липсата на достатъчно алтернативни социални услуги за тази група хора в малките населени места.
- Домашният социален патронаж остава като най-достъпната услуга в общността за стари хора. Все повече потребители обхваща и услугата „Личен асистент“. Подобрили са условията за самостоятелен живот в домашна среда на възрастни хора, самотно живеещите и хора с увреждания чрез използване и на услугите - Социален асистент, Домашен помощник и Обществената трапезария;
- Финансираните по проекти услуги в домашна среда в общините са с определен период на изпълнение, което е риск за тяхната устойчивост.
- В повечето населени места работят читалища, клубове на хората с увреждания и пенсионерски клубове, които изпълняват много социални функции, близки до услугата Дневен център за възрастни хора.

6. Препоръки от мониторинга

- Да се засили работата по развитие на приемната грижа в област Монтана;
- Да се потърсят възможности за непрекъснато обучение, обмяна на опит и добри практики с цел развитие капацитета на екипите, ангажирани с управление на социалните услуги и на доставчиците;
- Ефективното да се търси използване на финансиране от Структурните фондове на ЕС и усвояване на средства от различни национални и донорски програми в областта на социалните услуги;
- Да се разкрият междуобщински социални услуги, обхващащи потребители от повече от една община чрез изграждане на междуобщинско партньорство;
- Да се засили активността на общините към разширяване вида и обхвата на услугите за покриване на нуждите и потребностите.
- Да се инициират и развият смесени междусекторни услуги и/или мерки (проекти) за социално включване на уязвими общности и рискови групи.
- Общините да се насочат към разкриването на иновативни социални услуги за приоритетните целеви групи, които не съвпадат изцяло със стандартните държавно делегирани дейности.
- Да се насърчават доброволчески практики и да се търси взаимодействие с неправителствения сектор в процеса на осигуряване на ефективността и качеството на социалните услуги.
- Повечето от социалните услуги в общността имат нужда от разширяване на достъпа до тях, особено в селата. Това ще даде възможност за увеличаване броя на ползвателите и ще обезпечи пълния капацитет на услугите.
- Да се инициират и развият услуги в общността за подкрепа на семейства в риск (деца с един родител, бедни семейства, млади майки).
- Услугите в общността за хора с увреждания и стари хора са недостатъчно развити, а рисковата група е голяма, което налага разширяване обема и обхвата на предоставяните социални услуги.
- При идентифицирана необходимост от страна на общините, и направена промяна и актуализация на общинските стратегии, конкретните промени да бъдат своевременно предоставяни на ЗМО за отразяване им в Областната стратегия и нейната актуализация.

Приложение: Обобщена таблица за съществуващите социални услуги в област Монтана през 2011 г.

Община	1. Услуга - име	Адресна информация, телефони за контакт, е-майл	2.3. Директор	3. Вид услуга (в общността, специализирана институция)	4. Година на разкриване на услугата	5. Вид финансиране	6. Целеви ползватели на услугата - профил	7. Капацитет (брой)	8. Брой ползватели на услугата (заетост)	9. Брой чакащи и потребители	10. От кои населени места са реалните потребители на услугата през 2011 г.			11.1. Персонал щатно разписание		11.2. Извънщатни длъжности
											от общината	от областта	от други области	заети	вакантни	брой
Община Берковица	Дом за стари хора	гр. Берковица, ул. Ст. Стамболов №32 тел.: 0953/88048; 88051	Даня Минкова	специализирана институция	1979 г.	делегирана от държана дейност	стари хора	150	150	33	85	39	26	2	0	
Община Берковица	Дом за деца лишени от родителска грижа от 7 до 18/20 г.	гр.Берковица,ул. Ашиklar 7 тел.:0953/88035	Анелия Петрова	специализирана институция	1936 г.	делегирана от държана дейност	от 7 г. до 18/20 г.	35	30	0	6	21	3	20 (19 заети и 1 в отпуск по майчинство, но без заместник)	0	0
Община Берковица	Център за настаняване от семеен тип за деца	гр.Берковица,ул.Ашиklar 7 тел.0953/80072; 80078	Мадлена Борисова	социална услуга в общността	2010 г.	делегирана от държана дейност	деца	15	15	0	1	11	3	9,5	0,5	0
Община Берковица	Дом за деца и младежи с умствена изостаналост	гр. Берковица, ул. Ст. Стамболов №34 0953/88038; 0953/88039	Борислав Петров	специализирана институция	1959 г.	делегирана от държана дейност	деца и младежи с умствена изостаналост	90	85	0	3	8	74	60	1	5
Община Берковица	Дом за възрастни хора с деменция	с. Бистрилица, общ. Берковица, ул. "Живовска" №7, тел.: 09528/2214;2411	Елена Коцева	специализирана институция	1968 г.	делегирана от държана дейност	възрастни хора с деменция	55	51	6	6	7	38	30	1,5	0
Община Берковица	Защитено жилище	гр. Берковица, ул. Ст. Стамболов №34 0953/88038; 0953/88039	Борислав Петров	социална услуга в общността	2007 г.	делегирана от държана дейност	лица с умствена изостаналост	8	8	0	0	0	8	5	0	0

Община	1. Услуга - име	Адресна информация, телефони за контакт, е-майл	2.3. Директор	3. Вид услуга (в общността, специална институция)	4. Година на разкриване на услугата	5. Вид финансиране	6. Целеви ползватели на услугата - профил	7. Капацитет (брой)	8. Брой ползватели на услугата (заетост)	9. Брой чакащи и потребители	10. От кои населени места са реалните потребители на услугата през 2011 г.			11.1. Персонал щатно разписание		11.2. Извънщатни длъжности
Община Берковица	Домашен социален патронаж	гр.Берковица,ул. Мусала 6А тел.:0953/88003	Сибилia Дaмяновa	социална услуга в общността	1991	местна дейност	възрастни хора с невъзможност сами да си приготвят храна	140	176	0	176	0	0	19	0	0
Община Берковица	Личен асистент	гр.Берковица, пл. Йордан Радичков 4тел.:0953/89120	администратор Ваньо Андреев	социална услуга в общността	2010 г.	проектно финансиране по проект "Подкрепа за достоен живот"	хора с увреждания	40	42	88	42	0	0	3	0	0
Община Бойчиновци	Дом за стари хора	с. Владимирова, ул. "Вл. Минчев" №154 тел.: 09514/2329; 2339	Надя Томова Георгиева	специализирана институция	1954 г.	делегирана от държана дейност	стари хора /мъже и жени в пенсионна възраст/	54	47	0	да	да	да	25	не	не
Община Бойчиновци	Домашен социален патронаж	гр. Бойчиновци, ул. Н. Й. Вапцаров 5	Лидия Георгиева	социална услуга в общността	1987	местна дейност	възрастни хора с невъзможност сами да си приготвят храна	200	174	0	да	0	0	0	0	0
Община Бойчиновци	Клубовена пенсионера	гр. Бойчиновци, кв. Огоста, с. Лехчево, с. Владимирова, с. Громшин, с. Мадан, с. Мърчево		социална услуга в общността		местна дейност	възрастни хора									
Община Вълчедръм	Дом за възрастни хора със сетивни нарушения	гр. Вълчедръм, ул. "Цар Самуил" №5, 09744/2122	Елена Декина	специализирана институция	2004г.	делегирана от държана дейност	възрастни хора със сетивни увреждания /мъже и жени/	48	44	7	да	да	да	24	не	не
Община Вълчедръм	Обществена трапезария	гр.Вълчедръм ул."България"18-20	Красимир Бурчин	социална услуга в общността	2010г.	местна дейност	Самотни възрастни хора с ниски доходи	50 бр.	50 бр.	3 лица						

Община	1. Услуга - име	Адресна информация, телефони за контакт, е-майл	2.3. Директор	3. Вид услуга (в общността, специална институция)	4. Година на разкриване на услугата	5. Вид финансиране	6. Целеви ползватели на услугата - профил	7. Капацитет (брой)	8. Брой ползватели на услугата (заетост)	9. Брой чакащи потребители	10. От кои населени места са реалните потребители на услугата през 2011 г.			11.1. Персонал щатно разписание		11.2. Извън-щатни длъжности
Община Вълчедръм	Домашен социален патронаж	гр.Вълчедръм ул."България"18-20	Красимир Бурчин	социална услуга в общността	1986	местна дейност	Самотни възрастни хора	120	60-120		9	кметствана общината				
Община Вълчедръм	Проект "Подкрепа за достоен живот" Социална услуга в общността "Личен асистент"	гр.Вълчедръм ул."България"18-20	Камелия Савова	социална услуга в общността	2010 г.	ОП "Развитие на човешките ресурси"	Лица с трайни увреждания с невъзможност за самообслужване	2520 часа месечно	28ползватели, 29 лични асистенти	51 чакащи	8	кметствана общината				
Община Георги Дамяново	Дом за възрастни хора с психични разстройства	3474 с. Говежда, обл. Монтана, ул. "Извън регулацията" № 3; тел. 09558/22-74; 23-34	Атанаска Ташева	специализирана институция	2003 г.	делегирана от държана дейност	възрастни хора /мъже/ с психични разстройства	70	71	83	3	37	13	30	0	2
Община Георги Дамяново	Център за настаняване от семеен тип за деца	3469 с. Гаврил Геново, обл. Монтана, ул. "Седемнадесета" № 37а; моб. тел. 0884542633	Таня Иванова	социална услуга в общността	2009 г.	местна дейност	лица от 7 г. до 14 г.	15	15	0	0	15	0	11	0	2
Община Георги Дамяново	Дом за деца лишени от родителска грижа от 3 до 6 г.	3470 с. Георги Дамяново, обл. Монтана, ул. "Втора" № 33, тел. 09551/22-77;22-41	Даниела Стоянова	специализирана институция	1979 г.	делегирана от държана дейност	деца от от 3 г. до 7 г.	48	53	0	3	37	13	30	0	2

Община	1. Услуга - име	Адресна информация, телефони за контакт, е-майл	2.3. Директор	3. Вид услуга (в общността, специална институция)	4. Година на разкриване на услугата	5. Вид финансиране	6. Целеви ползватели на услугата - профил	7. Капацитет (брой)	8. Брой ползватели на услугата (заетост)	9. Брой чакащи и потребители	10. От кои населени места са реалните потребители на услугата през 2011 г.			11.1. Персонал щатно разписание		11.2. Извънщатни длъжности
Община Георги Дамяново	Домашен социален патронаж	с.Говежда ул."2" №39		социална услуга в общността	2008 г.	местна дейност	деца и възрастни с увреждания, самотно жив. Лица над 60 г. и др.	150	0	150	0	0				
Община Лом	Дневен център за стари хора	гр. Лом, ул. "Хаджи Димитър" №28 тел.: 0971/61200	Иванка Иванова	социална услуга в общността	2009 г.	държавно делегирана дейност	стари хора	40	35		35			4	0	0
Община Лом	Дом за стари хора	с. Добри дол, ул."Първа"№45, тел.: 09728/2331	Ивайло Алексиев	специализирана институция	2001 г.	държавно делегирана дейност	стари хора	25	25	10	18	2	5	15	1	0
Община Лом	Дом за възрастни хора с физически увреждания	с. Орсоя, ул. „Осемнадесета“ № 9 община Лом, тел: 0884209431	Тони Михайлов	специализирана институция	1960 г.	държавно делегирана дейност	възрастни хора с физически увреждания /мъже и жени/	50	50	10	25	20	5	32	0	0
Община Лом	Дом за възрастни хора с умствена изостаналост	гр. Лом, ул. "Извън регулация" №3, тел.: 0971/60137	Георги Георгиев	специализирана институция	2006 г.	държавно делегирана дейност	възрастни хора с умствена изостаналост /мъже и жени/	35	38	27	5	5	28		0,5	0
Община Лом	Дом за деца лишени от родителска грижа от 7 до 18/20 г.	гр. Лом, ул. "Димитър Ангелов" №5, тел. 0971/66526	Таня Райкова	специализирана институция	1941 г.	държавно делегирана дейност	деца лица от 7 г. до 18/20 г.	62	74	28	41	5		27	0	

Община	1. Услуга - име	Адресна информация, телефони за контакт, е-майл	2.3. Директор	3. Вид услуга (в общността, специална институция)	4. Година на разкриване на услугата	5. Вид финансиране	6. Целеви ползватели на услугата - профил	7. Капацитет (брой)	8. Брой ползватели на услугата (заетост)	9. Брой чакащи и потребители	10. От кои населени места са реалните потребители на услугата през 2011 г.			11.1. Персонал щатно разписание		11.2. Извънщатни длъжности
Община Лом	Център за настаняване от семеен тип за деца	гр. Лом, ул. "Цар Симеон" №36А, тел. 0971/60326	Лъчезар Лазаров	социална услуга в общността	1994 г.	държавно делегирана дейност	деца	15	12	0	10	2		4	0	0
Община Лом	Дом за възрастни хора с деменция	с. Добри дол, община Лом, тел.: 09728/2331	Ивайло Алексиев	специализирана институция	1968 г.	държавно делегирана дейност	възрастни хора с деменция /мъже и жени/	50	50	37	20	7	23	31	0	0
Община Лом	Център за временно настаняване	гр. Лом, ул. "Каймак Чалан" № 9, тел.: 0971/60286	Лъчезар Лазаров	социална услуга в общността	1994 г.	държавно делегирана дейност	бездомни лица	15	12	0	10	2		4	0	0
Община Лом	Център за социална рехабилитация и интеграция за възрастни	гр. Лом, ул. "Кирил Петров" №1 тел.: 0971/65595	Росен Русинов	социална услуга в общността	2009 г.	държавно делегирана дейност	деца и възрастни хора с увреждания	60	89	0	89			11	1	0
Община Лом	Дневен център за стари хора	с. Ковачица, ул."Осма" №42 тел.: 0887030418	Олга Георгиева	специализирана институция	2010 г.	държавно делегирана дейност	стари хора	40	31	0	31			4	0,5	0
Община Лом	Домашен помощник	гр.Лом, с.Ковачица,с.Станево, с.Замфир, с.Трайково, с.Сталийска махала, с.Добри дол	Альона Арсенова	Социална услуга в общността	2011 г.	Финансиран е по Проект "Грижа и подкрепа за нашите деца и родители в Община Лом" по ОП"РЧР"-ЕСФ	1.Деца и възрастни хора с увреждания и самотно живеещи възрастни хора; 2.Безработни и неактивни лица;	100	105		105			3-екип по проекта		

Община	1. Услуга - име	Адресна информация, телефони за контакт, е-майл		2.3. Директор	3. Вид услуга (в общността, специална институция)	4. Година на разкриване на услугата	5. Вид финансиране	6. Целеви ползватели на услугата - профил	7. Капацитет (брой)	8. Брой ползватели на услугата (заетост)	9. Брой чакащи и потребители	10. От кои населени места са реалните потребители на услугата през 2011 г.			11.1. Персонал щатно разписание		11.2. Извънщатни длъжности
Община Лом	Домашен социален патронаж	гр.Лом, ул."Никола Първанов"№33тел:097160286		Лъчезар Лазаров	Социална услуга в общността	1979 г.	Местна дейност-общински бюджет	Възрастни хора над 60 г. и хора с увреждания	210	227	0	227			30	0	0
Община Лом	Обществена трапезария	гр.Лом, кв.Стадиона, кв.Хумата, кв.Младеново, кв.Моминброд		Альона Арсенова	Социална услуга в общността	2009 г.	Финансиран е по проект от Фонд "Социална закрила"-МТСП	Лица, които са на подпомагане по чл.9 от ППЗСП; Лица получаващи минимални пенсии; Лица с доказана липса на доходи;Скитащи и бездомни лица	135	142	63	142					
Община Лом	Личен асистент	гр.Лом, с.Ковачица, с.Замфир, с.Трайково, с.Сталийска махала, с.Сливата, с.Долно Линево, с.Станево	Община Лом ул."Дунавска"№12 тел.097169101	Евелинка Мишонова	Социална услуга в общността	2011 г.	Финансиран е по Проект "Подкрепа за достоен живот" по ОП"РЧР"-ЕСФ	1.Деца и възрастни хора с трайни увреждания;2.Безработни и неактивни лица	47	55 потребители и 53 лични асистенти	131	55			4-екип по проекта		
Община Лом	Личен асистент - НП	гр.Лом, с.Ковачица, с.Станево, с.Сталийска махала, с.Трайково	Дирекция "Социално подпомагане" гр.Лом, ул."Пристанищна"№52 тел:097160284	Асен Методиев	Социална услуга в общността	2003 г.	Финансиран е от републикански бюджет по НП"Асистенти на хора с увреждания"-Д"БТ"-АЗ-МТСП	1.Деца и възрастни хора с трайни увреждания с 100% т.н.р.	41	41 потребители и 41 лични асистенти		41					
Община Лом	Приемна грижа	гр.Лом, с.Станево	Дирекция "Социално подпомагане"-ОЗД гр.Лом, ул."Кирил Петров"№7 тел:097160235	Асен Методиев	Социална услуга в общността	2001 г.	Финансиран е от републикански бюджет-АСП-МТСП	Деца лишени от родителски грижи	24	24		24			2		

Община	1. Услуга - име	Адресна информация, телефони за контакт, е-майл		2.3. Директор	3. Вид услуга (в общността, специална институция)	4. Година на разкриване на услугата	5. Вид финансиране	6. Целеви ползватели на услугата - профил	7. Капацитет (брой)	8. Брой ползватели на услугата (заетост)	9. Брой чакащи и потребители	10. От кои населени места са реалните потребители на услугата през 2011 г.			11.1. Персонал щатно разписание		11.2. Извън-щатни длъжности	
Община Лом	Център за настаняване от семеен тип "За щастливо детство" за деца от 3 до 7 г.	гр.Лом, ул."Шести септември" №1	Община Лом ул."Дунавска"№12 тел.097169101	Виолета Германова	Социална услуга в общността	2011 г.	Финансиран е по Проект "Център за настаняване от семеен тип-За щастливо детство" по ОП"РЧР"-ЕСФ	Деца лишени от родителски грижи на възраст от 3 до 7 г.	10	11	5	5	1		3-екип по проекта и 14-персонал			
Община Лом	Център за ранна интервенция на уврежданията	гр.Лом, ул."Неофит Бозвели"№4	Община Лом ул."Дунавска"№12 тел.097169101	Анжело Иванов	Социална услуга в общността	2011 г.	Финансиране по Проект "Община Лом-в грижа за децата" по "Проект за социално включване" със заем от Световната банка	Деца от 0 до 7 г. и техните родители от уязвими рискови групи	40									
Община Медковец	Дневен център за стари хора	с.Медковец, ул. Д.Опинчев №44 тел.: 0899348209			Социална услуга в общността			стари хора	20	20	0							
Община Медковец	Домашен социален патронаж	гр.Брусарци, ул."Г.Димитров" №85		Даниела Младенова	Социална услуга в общността	1994	местна дейност	Хора с увреждания и възрастни хора	120	132	0	Всички населени места в общината	10	0				

Община	1. Услуга - име	Адресна информация, телефони за контакт, е-майл		2.3. Директор	3. Вид услуга (в общността, специална институция)	4. Година на разкриване на услугата	5. Вид финансиране	6. Целеви ползватели на услугата - профил	7. Капацитет (брой)	8. Брой ползватели на услугата (заетост)	9. Брой чакащи и потребители	10. От кои населени места са реалните потребители на услугата през 2011 г.			11.1. Персонал щатно разписание		11.2. Извънщатни длъжности
Община Медковец	Домашен помощник	гр.Брусарци, ул."Г.Димитров" №86		Кмет на Община Брусарци	Социална услуга в общността	2011	Целеви средства от държавния бюджет	Хора с увреждания и самотно живеещи възрастни хора	10	10	0	Всички населени места в общината	0	0			
Община Медковец	Личен асистент	Община Брусарци/ ДСП Медковец		Иван Иванов	Социална услуга в общността	2003	АЗ	Хора с увреждания над 90% с чужда помощ	0	9	4	Всички населени места в общината	0	0			
Община Медковец	Личен асистент	гр.Брусарци, ул."Г.Димитров" №85		Силвия Тотева	Социална услуга в общността	2011	ЕСФ	Хора с увреждания	16	16	44	Всички населени места в общината	3	0			
Община Монтана	Дневен център за деца с увреждания	гр. Монтана ул."Ал. Батенберг" № 38, 096/307 458	ул."Извора" № 1	Калинка Миронова Кузманова	Социална услуга в общността	2001 г.	държавно делегирана дейност	Деца и младежи от 3-18 г. с умствени и физически у-я.	36	32	0	32			14		
Община Монтана	Дневен център за възрастни хора с увреждания	гр. Монтана ул. "Ал. Батенберг" № 38, тел.: 096/307458	ул."Извора" № 1	Калинка Миронова Кузманова	Социална услуга в общността	2004 г.	държавно делегирана дейност	Лица над 18 г. с умствена изостаналост.	12	12	4	12			4		

Община	1. Услуга - име	Адресна информация, телефони за контакт, е-майл		2.3. Директор	3. Вид услуга (в общността, специална институция)	4. Година на разкриване на услугата	5. Вид финансиране	6. Целеви ползватели на услугата - профил	7. Капацитет (брой)	8. Брой ползватели на услугата (заетост)	9. Брой чакащи и потребители	10. От кои населени места са реалните потребители на услугата през 2011 г.			11.1. Персонал щатно разписание		11.2. Извънщатни длъжности
		гр. Монтана ул. "Ив. Вазов" № 4 тел.: 096/306 077; 096/307 459	ул. "Извора" № 1									Екатерина Йосифова Иванова	Социална услуга в общността	1977 г.	държавно делегирана дейност	Лица в пенсионна възраст цел преодоляване на социалната имолация.	
Община Монтана	Дневен център за стари хора	гр. Монтана ул. "Ив. Вазов" № 4 тел.: 096/306 077; 096/307 459	ул. "Извора" № 1	Екатерина Йосифова Иванова	Социална услуга в общността	1977 г.	държавно делегирана дейност	Лица в пенсионна възраст цел преодоляване на социалната имолация.	24	12		12			1		
Община Монтана	Дом за възрастни хора с физически увреждания	с. Горна Вереница, ул. "Главна" №67 тел. 09567/2231	ул. "Извора" № 1	Огнян Николов Лазаров	специализирана институция	1966 г.	държавно делегирана дейност	Лица с физически увреждания.	42	42	3	20	12	10	26	1	
Община Монтана	Център за временно настаняване	Монтана, ул. "Ив. Вазов" № 4, тел.: 096/306 077; 096/307 459	ул. "Извора" № 1	Екатерина Йосифова Иванова	Социална услуга в общността	1995 г.	държавно делегирана дейност	Лица временно или трайно лишени от дом с оглед задоволяване на ежедневните им потребности.	15	5		2	1	2	1		
Община Монтана	Преходно жилище за лица	с. Горна Вереница, ул. "Главна" №67 тел. 09567/2231	ул. "Извора" № 1	Огнян Николов Лазаров	Социална услуга в общността	2010 г.	държавно делегирана дейност	Лица с физически увреждания, които придобиват умения за самостоятелен начин на живот с помощта на професионалисти	8	8		7	1		5		
Община Монтана	Център за обществена подкрепа	гр. Монтана ул. "Извора" № 30, тел. 096/300491	ул. "Извора" № 1	Тони Евгениев Тодоров	Социална услуга в общността	2008 г.	държавно делегирана дейност	Потребители насочени от ОЗД и самозаявили се. Превенция на изоставянето, на насилието, деинституционализация, реинтеграция.	70	70		70			9		
Община Монтана	Кризисен център за деца	гр. Монтана ул. "Извора" № 30, тел. 096/300491	ул. "Извора" № 1	Тони Евгениев Тодоров	Социална услуга в общността	2008 г.	държавно делегирана дейност	Деца жертва на насилие и трафик.	10	8		3	3	2	7		

Община	1. Услуга - име	Адресна информация, телефони за контакт, е-майл		2.3. Директор	3. Вид услуга (в общността, специална институция)	4. Година на разкриване на услугата	5. Вид финансиране	6. Целеви ползватели на услугата - профил	7. Капацитет (брой)	8. Брой ползватели на услугата (заетост)	9. Брой чакащи и потребители	10. От кои населени места са реалните потребители на услугата през 2011 г.			11.1. Персонал щатно разписание		11.2. Извънщатни длъжности
Община Монтана	Домашен социален патронаж	ул. "Ал. Батенберг" №38 тел.306077 dsp_mont@abv.bg	ул."Извора" № 1	Екатерина Йосифова Иванова	Социална услуга в общността	1975 г.	местна дейност	Стари хора, възрастни и самотно живеещи, ветерани от войните военноинвалиди, лица с намалена работоспособност.	350	350		350			31		
Община Монтана	Център за настаняване от семеен тип за деца	гр. Монтана ул. "Ю. Венелин" № 15	ул."Извора" № 1	Мая Аспарухова Такова	Социална услуга в общността	2011 г. - проектна дейност	държавно делегирана дейност	Деца от 3-7 г. лишени от родителска грижа, за които в момента на настаняване са изчерпани възможностите за биологичност-во.									
Община Чипровци	Домашен социален патронаж	Община Чипровци, ул. П. Парчевич" № 45, тел.09554/2828, e-mail chiprovci@mail.bg	Община Чипровци, ул. П. Парчевич" № 45, тел.09554/2828, e-mail chiprovci@mail.bg		в общността	юли 2007 г.	местна дейност, от бюджета на общината	възрастни хора и лица с над 50 % инвалидност	110	71	0	от общината			3	0	2
Община Чипровци	Обществен трапезария	Община Чипровци, ул. П. Парчевич" № 45, тел.09554/2828, e-mail chiprovci@mail.bg	Община Чипровци, ул. П. Парчевич" № 45, тел.09554/2828, e-mail chiprovci@mail.bg		в общността	януари 2010 г.	Социален фонд към МТСП	лица и семейства по реда и условията на чл. 9 от ППЗСП, лица с липса на доходи и близки, които да се грижат за тях, самотно живеещи лица и семейства, с минимални пенсии	85	85	0	от общината			2	0	3

Община	1. Услуга - име	Адресна информация, телефони за контакт, е-майл		2.3. Директор	3. Вид услуга (в общността, специална институция)	4. Година на разкриване на услугата	5. Вид финансиране	6. Целеви ползватели на услугата - профил	7. Капацитет (брой)	8. Брой ползватели на услугата (заетост)	9. Брой чакащи потребители	10. От кои населени места са реалните потребители на услугата през 2011 г.			11.1. Персонал щатно разписание		11.2. Извънщатни длъжности
Община Чипровци	Личен асистент	Община Чипровци, ул. П. Парчевич" № 45, тел. 09554/2828, e-mail chiprovci@mail.bg	Община Чипровци, ул. П. Парчевич" № 45, тел. 09554/2828, e-mail chiprovci@mail.bg		в общността	10.01.2011 г.	ОП"Развитие на човешките ресурси" 2007 - 2013 г. съфинансирана от ЕСФ на ЕС. Проект"Подкрепа за достоен живот"	хора с увреждания 90% и над 90%	21	21	0	от общината			21	0	
Община Чипровци	Социален асистент и домашен помощник	Община Чипровци, ул. П. Парчевич" № 45, тел. 09554/2828, e-mail chiprovci@mail.bg	Община Чипровци, ул. П. Парчевич" № 45, тел. 09554/2828, e-mail chiprovci@mail.bg		в общността	01.08.2008 г.	ОП"Развитие на човешките ресурси" съфинансирана от ЕСФ на ЕС. Проект "Социална активност за достоен живот 2"	хора с различни видове увреждания и самотноживеещи хора	71	71	0	от общината			43	0	
Община Чипровци	Личен асистент	Дирекция "Социално подпомагане"- гр. Чипровци, тел. 09554/2920 e-mail dsp chiprovzi@abv.bg	Дирекция "Социално подпомагане"- гр. Чипровци, тел. 09554/2920 e-mail dsp chiprovzi@abv.bg		в общността	01.01.2010 г.	ОП"РЧР"2007-2013 г., съфинансирана от ЕСФ на ЕС. Проект" Социална услуга за качествен живот - фаза 2"	хора с увреждания 90% и над 90%	17	17	0	от общината			17	0	3